

VALL DEL TENES. Jardí del Vallès

Creació i articulació de producte turístic territorial a partir de la posada en valor d'elements de turisme actiu de natura i paisatge de la Vall del Tenes

Juny 2008

Justificació i Objectius

Des de la Mancomunitat de la Vall del Tenes, entitat que aplega els municipis de Bigues i Riells, Santa Eulàlia de Ronçana, LLiçà d'Amunt i Lliçà de Vall, s'ha encetat recentment un Pla de dinamització turística de la zona, tot considerant que l'àrea geogràfica de la Vall del Tenes té una identitat i potencialitat en el seu paisatge que convé de posar en valor per diferents motius.

La Vall del Tenes és un lloc amb identitat, però el que falta és posar-lo en valor com a destí turístic.

La Vall del Tenes és una vall clarament definida, amb una capçalera emblemàtica embolcallada pels Cingles de Bertí i amb un component patrimonial d'alt valor històric, però sobretot paisatgístic: Sant Miquel del Fai. L'emplaçament d'aquest indret, enfilat a la part alta dels cingles, ha fet que l'accessibilitat en vehicle es faci des de Sant Feliu de Codines. Des de la Vall del Tenes només s'hi arriba a peu per un camí medieval que no fa gaires anys va ser rehabilitat, però que no ha estat degudament posat en valor. L'exemple de Sant Miquel del Fai és només un cas dels molts indrets que podem trobar a la vall. En aquest sentit, el projecte que es presenta pretén desenvolupar una **estratègia integral per recuperar la identitat de la Vall del Tenes com a espai propi d'un turisme sostenible, on el paisatge és el fil conductor.**

La seva ubicació propera a Barcelona fa que pugui ser objecte de visita per un gran nombre de destinataris potencials.

La situació de la Vall del Tenes, a la segona corona de l'Àrea metropolitana, a 30 minuts de Barcelona la fan un destí molt adequat per a oferir tant a destinataris foranis, turisme de Barcelona, com al turisme intern, que pot trobar a la Vall del Tenes un entorn de lleure que pot fer en una sortida d'un dia.

La Vall del Tenes cal que sigui coneguda pels seus propis habitants, els primers agents turístics amb qui cal comptar.

A la Vall del Tenes hi resideixen de manera permanent 38.000 persones. Aquest nombre d'habitants s'ha incrementat en els darrers anys de manera

substancial per la transformació massiva de residències de cap de setmana en residències permanents. I aquest fenomen migratori de persones nouvingudes, normalment de la primera corona metropolitana, porta com a conseqüència que moltes d'elles no coneixin la Vall on viuen ni s'hi senten identificats. Alhora de plantejar un esforç de valorització del paisatge de l'entorn entenem que és imprescindible que la primera campanya estigui orientada als propis habitants de la Vall del Tenes. Per aquesta raó el projecte fa molt èmfasi en el seu pla d'acció en comunicar i implicar a la pròpia gent que hi viu perquè descobreixin la Vall del Tenes des de la perspectiva dels valors paisatgístics que té, perquè els puguin defensar i actuïn com a agents turístics de primer ordre.

El treball amb els actors turístics i el reforç de les iniciatives ja existents al voltant d'un projecte articulador.

Cal fer xarxa amb els diferents actors turístics actuals i els que potencialment poden integrar-se en un projecte integrador on s'articulin els diferents nodes o iniciatives ja existents. En aquest sentit, des de la Mancomunitat de la Vall del Tenes ja s'ha començat a treballar per establir sinèrgies i cohesionar en un projecte integrador als diferents actors i iniciatives que ja s'ofereixen actualment a la Vall del Tenes, però que la seva estructura isolada dificulta la seva expansió, alhora que no presenten cap coherència per poder aconseguir posar en valor la marca Vall del Tenes com a destí turístic.

D'altra banda, cal tenir en compte que aquest projecte pot afavorir substancialment la viabilitat econòmica de la major part de les iniciatives existents actualment, la major part d'elles vinculades a projectes de desenvolupament rural, on les rendes agràries són ja actualment el complement dels recursos obtinguts pel turisme rural o de natura.

Per què la Vall del Tenes com a Jardí del Vallès?

Ja hem destacat anteriorment el valor paisatgístic de la Vall del Tenes, amb la seva capçalera acinglerada i un curs de riu amb molta personalitat i encant. Però tampoc s'han d'oblidar el paisatge aturonat del curs mig i baix del Tenes, on s'observa un conglomerat d'urbanitzacions entre grans taques d'espai no urbanitzable, espai agrari actiu i d'altre d'abandonat que ha estat ocupat generalment pel bosc.

El concepte de Jardí del Vallès neix com a recurs identificador d'una estratègia per enllaçar les diferents iniciatives existents i d'altres de potencials de la Vall del Tenes, ja que totes elles tenen una component en

comú: són espais-racons on s'ha generat un entorn amb un alt valor paisatgístic a diferents escales.

Així podem parlar ja actualment de:

Sant Miquel del Fai- El jardí de l'aigua i la tosca

Cal Batlle- La cinglera i les feixes de paret de pedra seca

Parc de les Olors- Jardí de plantes aromàtiques, culinàries i medicinals.

La Pineda- Els gorgs i el bosc de ribera

Molí de la Torre- La jonceda i l'esparg.

El Rull- Mirador de la Vall i observatori de l'aliga

El Bruguer Vell- El jardí de la vinya

Can Burgués- L'alzinar i els avellaners

Can Caponet- Els camps d'espígol

I d'altres amb qui també comptem: els restaurants, taxi, trenet turístic, Associació de Comerciants de Santa Eulàlia de Ronçana, l'Associació de productors artesans per la Qualitat del Vallès Oriental, etc.

La proposta només esbossada però que ja pot fer-se realitat amb facilitat perquè els llocs i les iniciatives ja existeixen necessitarà d'un estudi aprofundit per tal de donar-li el contingut i la necessària visibilitat per fer-ne una proposta turística rellevant.

El projecte de la Vall del Tenes, Jardí del Vallès compta amb la participació d'ens públics i privats en la seva dinamització i realització

La iniciativa de la Mancomunitat de la Vall del Tenes en primer lloc compta com és imprescindible amb la col·laboració dels quatre ajuntaments que formen part de l'ens supramunicipal. En segon lloc, la col·laboració dels actors turístics implicats en el projecte de manera directa representen una part de la participació privada, que entenem que caldrà reforçar-se amb les aportacions d'empreses de la Vall que encara que no tinguin una activitat directament implicada en el sector turístic, tenen un alt nivell de responsabilitat social i d'interès perquè la Vall del Tenes tingui cura del seu màxim patrimoni: el paisatge i les persones.

Finalment, com actor imprescindible per la gestió concreta del projecte es compta amb la Fundació Universitària Martí l'Humà. Entitat vinculada amb la UAB i que amb el seu Laboratori de Patrimoni i Desenvolupament Local garanteix la coordinació tècnica del projecte, així com la vehiculació del finançament per dur-lo a terme.